

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Maakunta- ja sote- uudistus tulee - näe mahdollisuus

Sinikka Salo
Sote-muutosjohtaja, STM

Joulukuu 2017

Innostava elinvoimakunta

Sote-palvelujen sisältöjä ja toimintatapoja uudistetaan kärkihankkeissa

- Uudistuksilla halutaan
 - parantaa iäkkäille, omais- ja perhehoitajille, lapsille ja perheille sekä osatyökykyisille tarkoitettuja palveluja
 - yhdistää palvelut asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi ja
 - edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta.
- Maakunnat mukana muutostyössä: **muutosagentit** (LAPE ja I&O) ja alueelliset kokeiluhankkeet
- STEA:n Suomi 100 -rahoituksella joka maakunnassa järjestöjen ja maakunnan yhteistyön koordinaattori

Henkilöstö tekee muutoksen todeksi

- Yhteinen kuva tavoitteista
- Henkilöstö mukana valmistelussa
- Palvelurakenne muuttuu - asiakas keskiössä
- Soten uudet elementit - monituottajuus, laajempi valinnanvapaus
- Henkilöstöjohtaminen, dialogisuus, työn vetovoimaisuus
- Toimintatapojen kehittäminen yhdessä, uudet työtavat, digitalisaatio
- Ratkaisunhakuinen, luova ja kannustava työilmapiiri

MAAKUNTAUUDISTUS SUJUVOITTA JULKISTA HALLINTOA

STM 28/09/2017

Julkinen hallinto tänään

190 Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiota	22 Pelastuslaitosta
62 Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita	18 Maakuntien liittoa
56 Maaseutu-hallintoa	15 TE-toimistoa
44 Lomitus, kunnallista paikallisyksikköä	15 ELY-keskusta
6 Aluehallintovirastoa	

KUNNAT

VALTIO

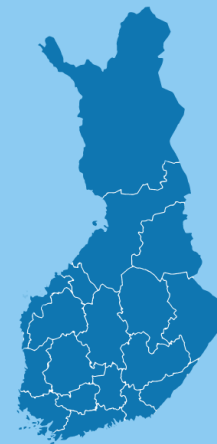
Julkinen hallinto 2020

18
MAA-
KUNTAA

LUOVA
Valtion lupa- ja valvontavirasto

KUNNAT

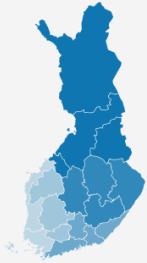
VALTIO

SOTE-UUDISTUKSEN KULMAKIVET

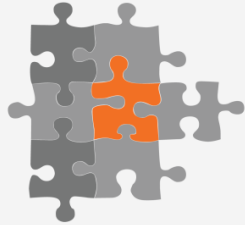
STM 05/05/2017

1 VASTUU MAA- KUNNALLA

Kotimaakuntasi vastaa jatkossa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut.

2 PALVELUT SOVITETAAN YHTEEN

Palvelut sovitetaan tarpeidesi mukaisiksi kokonaisuuksiksi.

Saat hoitoa ja palvelua oikeaan aikaan.

3 VALINNAN- VAPAAUS LISÄÄNTYY

Saat valita itse, mistä hankit palvelusi.

Vaikutusmahdollisuutesi lisääntyvät. Voit valita julkisesti tai yksityisesti omistetun palvelun.

4 SÄHKÖISIÄ PALVELUJA – TIETO KULKEE

Saat verkosta kattavasti tietoa sekä erilaisia palveluja (esim. etälääkäri).

Tietosi siirtyvät sujuvasti eri palveluntuottajien välillä.

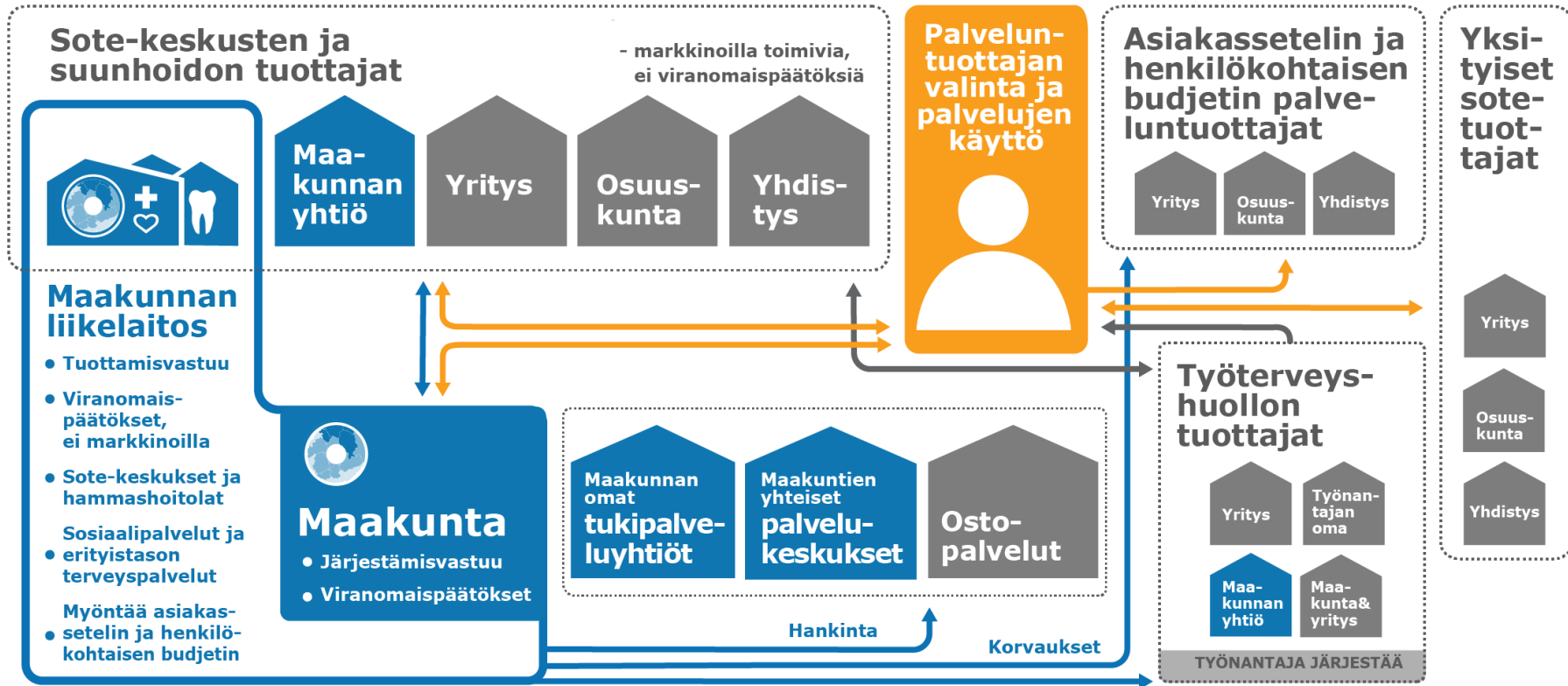
5 KUSTANNUS- TEN KASVUA HILLITÄÄN

Kun verovarot käytetään tehokkaammin, kustannusten kasvua voidaan hillitä.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTANNON RAKENNE

STM 24/10/2017

ASIAKKAAN ERILAISET VALINTATILANTEET

STM 23/10/2017

Sote-keskuksen ja hammashoitolan valinta

Asiakas voi valita julkisen tai yksityisen sote-keskuksen ja hammashoitolan sekä näiden toimipisteen kaikkialta Suomesta.

Palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma

Maakunnan liikelaitoksen valinta

Asiakas voi valita maakunnan liikelaitoksen kaikkialta Suomesta ja sen palveluyksikön.

Maakunta vastaa palvelujen järjestämisestä, raha seuraa asiakasta

Maakunnan liikelaitoksen myöntämä asiakasseteli

Asiakas voi valita asiakassetelillä hankittavat palvelut kaikkialta Suomesta yksityisiltä palveluntuottajilta.

- Perustaso esim. kotipalvelu ja kotisairaanhoido
- Erikoistaso esim. polikliiniset kirurgiset toimenpiteet ja hammasproteettiset hoidot

Maakunnan liikelaitoksen myöntämä henkilökohtainen budjetti

Asiakas voi valita henkilökohtaisella budjetilla hankittavat palvelut kaikkialta Suomesta. Palveluntuottajat ovat yksityisiä.

Maakunnan liikelaitoksen palvelut

- Maakunnan liikelaitos tuottaa sote-keskusten ja hammashoidon palvelujen lisäksi ne palvelut, joita ei saa sote-keskuksesta tai hammashoitolasta.
 - Mm. kaikki sosiaalipalvelut, erikoissairaanhoido, neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- Asiakas voi valita liikelaitoksen koko maasta ja sen palveluyksikön. Palveluyksiköitä voivat olla esimerkiksi sairaalat ja sosiaaliasemat.
- Maakunnan liikelaitos arvioi osaltaan asiakkaan palvelutarpeen ja tekee tarvittaessa asiakassuunnitelman.
- Asiakas voi saada asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin, jolla hankkii tarvitsemiaan palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta.

Mikä on asiakasseteli?

Asiakas voi saada maakunnan liikelaitokselta asiakassetelin palvelun hankkimiseen yksityiseltä tuottajalta. Maakunnan liikelaitos arvioi ensin palvelutarpeen. Jos asiakas ei halua asiakasseteliä, hän saa palvelut liikelaitoksesta tai muulla tavoin ostopalveluna.

- Asiakassetelillä saa laissa määrättyjä ja maakunnan päättämiä palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta.
- Asiakas voi valita maakunnan hyväksymän palveluntuottajan mistä tahansa maakunnasta.
- Asiakasmaksu on sama samasta palvelusta ja sen perii maakunta, ei palveluntuottaja.
- Maakunnan liikelaitos vastaa asiakkaan palvelujen kokonaisuudesta, laadusta ja kustannuksista.
- Asiakasseteli otetaan käyttöön laissa määritellyissä palveluissa ja muissa maakunnan päättämässä palveluissa (esim. kotipalvelu, kotihoito, asumispalvelut, sosiaalinen kuntoutus, tietyt kirurgiset toimenpiteet).

Yksilölliset palvelut henkilökohtaisella budjetilla

Henkilökohtaisella budjetilla voi valita palveluntuottajaksi järjestön tai yrityksen ja vaikuttaa palvelun sisältöön.

- Budjettia saa käyttää asiakassuunnitelman mukaisissa palveluissa ja suunnitelmassa määriteltyjen sisältöjen puitteissa. Asiakas voi itse päättää, mistä hankkii palvelut ja minkälainen apu tai tuki auttaa juuri häntä parhaiten.
- Maakunnalla on velvollisuus ottaa henkilökohtainen budjetti käyttöön vanhus- ja vammaispalvelujen asiakkaille, joilla on pitkäaikaista ja laaja-alaista avun tarvetta ja jotka pystyvät joko itse tai tuettuna suunnittelemaan ja hankkimaan omat palvelunsa.
- Maakunta maksaa suoraan palveluntuottajalle henkilökohtaisen budjetin mukaiset korvaukset. Asiakkaan tilille ei siis siirry rahaa.

Pienet ja keskisuuret tuottajat

- Sote-keskus voi täydentää omaa palvelutuotantoaan ostamalla palveluja pieniltä ja mikroyrityksiltä.
- Yrityksen voivat toimia sote-keskuksena myös yhteistyösopimusten tai yhteisen yrityksen kautta (esim. osuuskunta).
- PK- ja mikroyrityksillä on hyvät edellytykset toimia asiakasseteli- palvelujen ja henkilökohtaisen budjetin palvelujen tuottajina.
- Myös maakunnan liikelaitos voi hankkia palvelutuotantoa yrityksiltä ostopalveluina.
- PK- ja mikroyrityksillä on jatkossakin mahdollisuus tuottaa tukipalveluja maakunnassa toimiville palveluntuottajille (esim. siivous, ruokahuolto).

Voimaantulo vaiheittain

- Sote-järjestämislain ja valinnanvapauslain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020. Vastuu sote-palvelujen järjestämisestä siirtyisi kunnilta maakunnille.
- Henkilökohtainen budjetti tulisi käyttöön 1.1.2020.
- Asiakasseteli olisi otettava käyttöön viimeistään 1.7.2020.
 - Maakunnan olisi otettava asiakasseteli käyttöön tietyissä erikoissairaanhoidoa koskevissa palveluissa viimeistään 1.1.2022.
- Sote-keskukset aloittaisivat toimintansa 1.1.2021.
- Suunhoidon yksiköt aloittaisivat toimintansa 1.1.2022.

Yhteiset sotedigi-ratkaisut

- Kuntien kannattaa harkita omia investointejaan tarkkaan. On valmistauduttava valtakunnallisten ratkaisujen käyttöönottoon.
- SoteDigi-yhtiö kehittää uusia kansallisia sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisia ratkaisuja.
- Digitalisaatiolla tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan muutosta ja palvelujen tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantamista.

ARVIO VUOTUISISTA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON RAHAVIRROISTA

STM 18/10/2017

Valtion
sote-rahoitus
17,25
mrd. €

Sote-
asiakasmaksut
1,45
mrd. €

Maakuntien
sote-tehtävät
18,5 mrd. €

(2015 tasossa)

18,7 mrd. €

(2016 tasossa)

Rahoitus

Maakunnan
liikelaitoksen
palvelut
yhteensä
16,1
mrd. €

Oma tuotanto
+ mahdolliset
ostopalvelut
12,7
mrd. €

- Erikoissairaanhoido
- Sosiaalihuolto
- Muu oma tuotanto

Suoran valinnan palvelut vähintään
n. 2,4 mrd. € sis. hammashoidon n. 0,4 mrd. €
(vuoden 2024 alussa yksityisen palvelutuotannon
osuus Manner-Suomessa arviolta 30-50%)

Palvelut
asiakasetelillä
n. 2,0 mrd. €

Palvelut
henkilökohtaisella
budjetilla
n. 1,4 mrd. €

[Valmistelu ja muutostuki](#)[Valmisteluorganisaatio](#)[Valmisteluaineistot](#)[Lakiesitykset ja -luonnokset](#)[Lausuntopyynnöt](#)**Hallituksen esitysluonnos
3.11.2017**[Hallituksen esitysluonnos
24.4.2017](#)[Lakiluonnos 31.1.2017](#)[Hallituksen esitysluonnos
31.8.2016](#)

Valinnanvapauslain lausuntokierros 3.11.– 15.12.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä, muilta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajilta sekä eräiltä muilta toimijoilta lausuntoja asiakkaan valinnanvapautta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Myös muut organisaatiot voivat halutessaan antaa lakiluonnoksesta lausuntonsa.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä.

Lausuntopyyntö:

- [Lausuntopyyntö-kirje 3.11.2017](#) PDF
- [Lausuntokysely 3.11.2017](#) (linkki vastauslomakkeeseen)
- [Lausuntokysely 3.11.2017](#) (lomake doc-muodossa vastausten suunnittelua varten)

Lakiluonnos ja perustelut:

- [Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa, vltperustelut, 3.11.2017](#)

Kiitos!

alueuudistus.fi

Utiskirjeiden tilaus:
alueuudistus.fi/utiskirjeet

Twitter:
@SaloSinikka
@STM-Uutiset
#sote, #sote2019